

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Telusiewicz

w sprawie z wniosku T. S.
z udziałem L. C., P. S.
z udziałem Prokuratora Generalnego
o ustanowienie kuratora dla L. C.
w przedmiocie skargi nadzwyczajnej Prokuratora Generalnego - PK IV Sn
1130.2021 od postanowienia Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie
z 15 lipca 2009 r., sygn. VI RNs 146/09,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 7 czerwca 2024 r.,
wniosku wnioskodawcy o zbadanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego
Tomasza Przesławskiego wymogów niezawisłości i bezstronności w sprawie
o sygn. II NSNc 382/23

odrzuca wniosek.

UZASADNIENIE

26 kwietnia 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek T. S. (nadany w
dniu 25 kwietnia 2024 r. w placówce pocztowej) o zbadanie spełnienia wymogów
niezawisłości i bezstronności sędziego Sądu Najwyższego –
Tomasza Przesławskiego.

23 maja 2024 r. dokonano losowania członków składu orzekającego w sprawie wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności (sprawa I NB 7/24).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 29 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym w ramach działalności Sądu Najwyższego lub jego organów niedopuszczalne jest kwestionowanie umocowania sądów i trybunałów, konstytucyjnych organów państwowych oraz organów kontroli i ochrony prawa. Nadto, na podstawie art. 29 § 3 ustawy o Sądzie Najwyższym niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy zgodności z prawem powołania sędziego lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości.

Jednak na podstawie art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w § 7, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy.

W przedmiotowej sprawie wniosek został złożony względem sędziego Sądu Najwyższego (odpowiednio do art. 29 § 6 ustawy o Sądzie Najwyższym), przez uprawnionego (tak jak w art. 29 ust. 7 ustawy o Sądzie Najwyższym), w sprawie II NSNc 382/23 (odpowiednio do art. 29 § 6 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym), w ustawowym terminie (odpowiednio do art. 29 § 8 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym stanowi, że wniosek powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki,

o których mowa w § 5 oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie. Wymagania te powinny być spełnione pod rygorem odrzucenia wniosku bez wezwania do usunięcia braków formalnych (art. 29 § 10 ustawy o Sądzie Najwyższym).

Złożony wniosek nie spełnia opisanych wymagań. Z uzasadnienia wniosku wynika, iż zgłoszone żądanie jest motywowane ogólnymi okolicznościami towarzyszącymi powołaniu sędziego Sądu Najwyższego Tomasza Przesławskiego. Nie wskazano natomiast na okoliczności dotyczące postępowania sędziego Sądu Najwyższego Tomasza Przesławskiego po powołaniu. Wnikliwa analiza uzasadnienia wniosku prowadzi do uznania, iż oprócz uogólnionych wywodów w przedmiocie powoływania sędziów w Polsce, nie wskazano w nim na okoliczności bezpośrednio związane z osobą sędziego Tomasza Przesławskiego, które byłyby w jakikolwiek sposób powiązane z wymogiem formalnym wniosku przewidzianym w art. 29 § 9 w zw. z art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym.

Ponadto uprawniony nie zawarł w uzasadnieniu wniosku wyводу dotyczącego naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności mogącego mieć wpływ na wynik sprawy. Uprawniony, w ogólny sposób, wskazał, iż nie kwestionuje uprawnienia do orzekania (wiążąc to uprawnienie z aktem powołania), ale kwestionuje brak zdolności do sprawowania czynności orzeczniczych związany z domniemaniem braku instytucjonalnych gwarancji niezawisłości i bezstronności. Ponownie należy przypomnieć, iż art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym dopuszcza badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. W przedmiotowej sprawie uprawniony nie wykazał:

- okoliczności, które wskazywałyby na naruszenie standardu niezawisłości lub bezstronności (dodatkowo nie wskazano na żadną sprawę, w ramach której ów standard – z racji na status sędziego Tomasza Przesławskiego – został naruszony),

- okoliczności, które wskazują na możliwość bezpośredniego oddziaływania na wynik sprawy (dodatkowo nie wymieniono ani jednej sprawy, w której do tego doszło, a która była rozstrzygana przez sąd, do składu którego był wyznaczony sędzia Tomasz Przesławski) lub okoliczności dotyczących uprawnionego.

Tym samym należy uznać, że wbrew art. 29 § 9 pkt 2 ustawy o Sądzie Najwyższym uprawniony przedstawił dowody, które odnoszą się jedynie do procedury powołania sędziego Sądu Najwyższego Tomasza Przesławskiego. Choć ustawodawca w art. 29 § 5 ustawy o Sądzie Najwyższym używa sformułowania „może doprowadzić ...”, to nie oznacza to, że uprawniony w swoim wniosku może jedynie wskazywać na przypuszczenia, przewidywania lub abstrakcyjne rozważania dotyczące relacji między spełnieniem przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości i bezstronności a naruszeniem standardu niezawisłości lub bezstronności, mającym wpływ na wynik sprawy. Uprawniony powinien przywołać dowody na ich poparcie.

Zatem wniosek niespełniający wymagań, o których mowa w art. 29 § 9 ustawy o Sądzie Najwyższym, podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych.

Ubocznie jedynie należy wskazać, iż możliwość odrzucenia wniosku w składzie jednoosobowym na posiedzeniu niejawnym, została już dostrzeżona i przeanalizowana w orzecznictwie Sądu Najwyższego (choćby w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z 15 listopada 2022 r., III CB 5/22; uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2023 r. III CB 10/23 i wielu innych), a koncepcję tę Sąd podziela.

Biorąc powyższe pod uwagę, orzeczono jak w sentencji.

[SOP]

[ms]

